

Of echter alle artsen ambtenaar moeten worden? Of op den duur ook ons beroep onder de vestigingswet zal vallen? Of in ons beroep ook niet het een en ander zal moeten gebeuren om moeilijkheden tegen te gaan of te voorkomen? Een middel, dat in aanmerking komt is: dat de Regeering de artsen op een standplaats benoemt, zooals zij notarissen benoemt, die verder vrij zijn in de uitoefening van hun beroep en voor eigen rekening werken. De vestiging is dan niet meer vrij, maar de Rijksinspectie zal heel goed weten, waar en hoeveel artsen er noodig zijn, bij eventueele vacatures. Heel veel te veranderen aan de zoogenaamde vrije artsenkeuze zou er niet zijn; trouwens aan de werkelijke vrijheid van die keuze mankeert nog wel eens wat.

Nunspeet, 25 Maart 1940.

A. VERSCHOOR.

CURATIE, PRAEVENTIE, EUGENESE.

Naar aanleiding van hetgeen prof. SCHELTEMA schrijft over de periode der eugeneze, wil ik het volgende opmerken. Terecht zegt schrijver, dat dit tijdperk met betrekking tot den mensch nog maar juist is begonnen. Nadat de erfelijkheids-wetten waren ontdekt door onderzoekingen op planten en dieren, is men tot de slotsom gekomen, dat deze zelfde wetten op den mensch ook van toepassing waren. Achteraf zal men misschien zeggen, dat dit van zelf spreekt; immers de mensch behoort ook tot de levende wezens in het dierenrijk, en ontogenetisch en phylogenetisch blijkt dit verband zeer duidelijk. Toch was die slotsom niet zoo gemakkelijk, omdat het positieve bewijs zoo moeilijk was te leveren. Andere, hier niet verder ter zake doende methodes moesten worden toegepast om de erfelijkheids-wetten van MENDEL en HUGO DE VRIES ook op den mensch van toepassing te kunnen verklaren. Op het oogenblik is men zoover gevorderd, dat geen enkel deskundige deze toepassing meer in twijfel trekt.

De eugenetiek, dit is de leer van de goede geboorte, is de practische toepassing van hetgeen de bestudeering van de erfelijkheid van den mensch ons leert. De practicus heeft die eugenetiek in zijn adviezen te volgen, zoowel de positieve als de negatieve eugenetiek. Daar het vraagstuk van de goede geboorte naast den medisch-genetischen kant nog andere heeft (religieuze, politieke), zal iedere arts in zijn advies onwillekeurig daarmee rekening houden; zoowel dus met zijn eigen levensbeschouwing als met die van den persoon, die hem raadpleegt. Die andere kanten vormen een welkome aanvulling voor de vorming van het eindadvies en eindoordeel. Maar de medische, wetenschappelijke kant blijft toch de voornaamste. Hij is de grondslag, waarop het geheel wordt opgebouwd.

De opleiding van onze aanstaande artsen aan de universiteiten laat in dezen nog veel te wenschen over. En als gevolg daarvan zien de artsen het belang van de kennis der erfelijkheid bij den mensch voor hun practijk niet in, om niet te spreken van die artsen, die reeds tot de oudere garde kunnen worden gerekend. Mij blijkt meermalen, dat heel vaak collegae minder juiste adviezen geven in huwelijksquaesties, louter als gevolg van hun onbekendheid met de erfelijkheidsleer bij den mensch.

Daar, zooals prof. SCHELTEMA terecht opmerkt, de arts zich nu reeds dient te richten op dezen nieuwen vorm van voorkóming van ziekten, en dit des te sterker, naarmate de groote beteekenis der eugeneze tót het publiek doordringt, hebben de voormannen der wetenschap in ons land, in casu de medische faculteiten der universiteiten den plicht hierin leiding te geven. Nu is het nog tijd, dat de officieele wetenschap medisch Nederland, en dus het Nederlandsche volk, via de artsen, kan voorlichten.

Ik hoop met prof. SCHELTEMA, dat spoedig „grondige kennis der hereditaire wetten, van genen, recessief en dominant, van binding der qualiteiten aan chromosomen en materieele plaatsing in deze lussen, voor een „all round” dokter vereischt zal zijn”. En ik voeg er aan toe: Kennis van de erfelijkheid der menschelijke eigenschappen, zoowel goede als slechte, en de beteekenis daarvan voor het nageslacht.”....

's-Gravenhage, 22 Maart 1940.

J. SANDERS.